

LUD KATOLICKI

NACZELNY ORGAN POLSKIEGO STRONNICTWA KATOLICKO-LUDOWEGO.

Kosztuje w Polsce na I kwartał 280 Mk. z obrząkami 390 Mk.
W Ameryce na cały rok . . . 2 dolary
W Danii na cały rok . . . 10 koron

TYGODNIK
poświęcony sprawom Ludu Katolickiego.
Wychodzi na każdą niedzielę.

Adres Redakcji i Administracji:
KRAKÓW, ULICA ŚW. FILIPA L. 17.
Ogłoszenia za jeden wiersz net. 80 H. w teście 100 H.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 140.298.

HASŁO NASZE: „KATOLICKA POLSKA“!

Wszystkim Czytelnikom i Czytelniczkom,
Przyjaciółom i Przyjaciółkom „Ludu Katolickiego“ — w szczególności zaś tym, którzy wyrównali lub w najbliższym czasie mają zamiar wyrównać prenumeratę — składa serdeczne życzenia „WESOŁYCH ŚWIĄT“.

Redakcja i Administracja.

kto zgubi pieniądze na ulicy, może być pewien, że je odnajdzie na policji, — a nas w Polsce katolickiej mienie i za kratą nie pewne.

A prasa? Gazety?

Dziennik uchodzący w Polsce już nie tylko za katolicki, ale wprost za klerykalny, wyśpiewuje hymny pochwalne na cześć największych w Polsce wrogów katolicyzmu i moralności chrześcijańskiej jakimi byli Niemojewski i dopiero-co zmarła autorka obrzydliwych, niemoralnych książek, Gabryela Zapolska. — inne gazety polskie, wyłączone — jak spasek wieprze — jadą żydowskiej gangreny, mają najwięcej odbiorców wśród polskich... katolików. — Czego tknąć, jaką kwestję zasadnieją poruszyć, choćby nawet z okazji szerzenia się wśród nas sekt hereetycznych, godzących w najbardziej podstawowe dogmaty katolicyzmu, widzi się że ludzie, nawet t. zw. inteligentni, prawie pojęcia nie mają o prawdzie katolickiej.

A w szkołach? Wyszedł przepis, aby n. p. w seminarjach nauczycielskich przeczytać z uczniami jedną ewangelję po polsku. Cóż z tego jednak, kiedy w całej Polsce nie można kupić ani jednego egzemplarza Pisma św. — chyba prywatnie — bo „katolickie“ drukarnie i „katolickie księgarnie“ wolą wydawać romansy i kryminalne powieści, niż „jakieś tam“ katolickie Pismo św.

A brak nie tylko Pisma św. brak nawet katechizmu dla szkół normalnych, brak odpowiedniej literatury religijnej dla szerokich mas ludowych, brak dla nauki religji po szkołach odpowiednich podręczników, opartych na nowych metodach psychologicznych. A czy poza szczupłym gronem Katechetów, którzy ten brak najlepiej odczuwają, jest ktoś, koby przyszedł z materialną pomocą takim wydawnictwom? W tym samym czasie przychodzą z za morza cał. wagony książek hereetycznych —

Zamiast frazesów świątecznych.

„Wierzysz, że się Bóg zrodził w Bellefemskim żłobie, lecz biada ci, jeśli nie zrodził się w tobie“.

Adam Mickiewicz.

Święta... Gdyby ktoś przeszedł się po naszych świątyniach w czasie uroczystości Bożego Narodzenia i zobaczył te tłumy cisnące się po kościołach, mógłby powiedzieć: „Chyba ten naród polski należy do najlepszych na świecie. Co za pobożność, co „a żywa wiara“.

A jednak sąd tak pochlebny byłby niestety całkiem błędny. Jakies bliżej nie określone uczucie, które każe nawet socjaliście łamać się we wigilię z rodziną opłatkiem, a największemu paskarzowi iść na Mszę św. choćby tylko „dla tych kołęd na głosy śpiewanych na chórze“, — to jeszcze nie jest katolicka religja i „żywa wiara.“

„Po owocach poznacie ich“, a „drzewo które nie rodzi dobrego owocu będzie wycięte i w ogień wrzucone“. Kto tak powiedział?

Tak powiedział najlepszy fachowiec w rzeczach katolickich —

ten właśnie, któremu tak wesoło koledujemy. A więc naród katolicki poznać można po owocach.

Jakież tedy są owoce naszych polskich katolików? Wskażę tylko niektóre. Prawie połowa sejmu odnosi się wrogo do Kościoła świętego, katolickiego.

To, co leży w rękach państwa, to jest materialna opieka nad Kościołem, w Polsce wskutek tego zupełnie zaniedbana. Tu i ówdzie budynki kościelne sypią się w gruzy i nikt się o to nie troszczy, jak je naprawić. Duchowieństwo niższe i wyższe skazane przez rząd na poniewierkę, zdane na łaskę losu. Czem opędzi swoje skromne potrzeby n. p. ksiądz wikariusz, o to nikt się dzisiaj nie troszczy, a jeśli się kto troszczy, to bardzo powoli i prawie z żadnym skutkiem. W kraju katolickim za jaki Polska oficjalnie uchodzi, kwitałe w najlepsze bandytyzm, złodziejstwo, próżniactwo, brak poszanowania cudzej sławy, niesumiennosc i niepunktualność. W Niemczech protestanckich jeśli

Swiece kościelne

położa: **FABRYKA ŚWIEC WYROBÓW WOSKOWYCH**

BRACIA SIWK, JASŁO

Telefon Nr. 36.

Fabryka przyjmuje zlecenia świec kościelnych i zakupuje wosk pszczoły.

a my katolicy w Polsce na dobry katechizm zdobyć się nie możemy.

Czy to nie wstyd?

Oto są niektóre tylko owoce katolickiego życia narodu, owoce niestety bardzo ujemne, które świadczą jeśli już nie o złem drzewie, to o złych sokach w dobrem drzewie.

Jeżeli więc chcemy być naprawdę katolickim narodem, nie z imienia ale z ducha i z czynu, musimy wziąć się do pracy.

W pierwszym szeregu na drodze do odrodzenia katolicyzmu muszą kroczyć księża, bo to jest ich powołanie oraz zadanie ich życia.

Żeby jednak ksiądz wiedział jak ma ludzi prowadzić i o czym ma do ludzi mówić, i jak ma do nich przemówić, musi się kształcić, czytać dzieła naukowe, badać różne zawile kwestje i to nie tylko w seminarjum ale całe życie. Dlatego obowiązkiem katolików jest zapewnić klerikom możliwość odbywania studiów przez odpowiednią pomoc materialną, a kapłanom na stanowiskach społecznych odpowiednie utrzymanie, żeby oni obowiązkom stanu mogli się całkewicie poświęcić. W imieniu katolików wyborców powinni tę sprawę załatwić u rządu posłowie. **A czemu dotąd tego nie zrobiono?** Dla usunięcia różnych nieporozumień między ludem a proboszczem powinno się ożywić organizację parafjalną czyto przez powiększenie Komitetu kościelnego, czy też przez organizację zebrań parafjalnych, na których możnaby omówić wszelkie sprawy parafjalne, których na ambonie nie miejsce poruszać.

W niektórych sprawach kościelnych może i lud wierny mieć swoje zdanie doradcze i to prawo przyznają ludowi nawet kanony kościelne.

Katolickie związki, a przede wszystkim nasze Związki gminne S. K. L.,

powinny mieć więcej inicjatywy w sprawach katolickich.

Nie możemy czekać, aż tam dopiero „ktoś z góry“ będzie wywierał nacisk. Nie jesteśmy przecież bezmyślnymi pionkami, ale istotami rozumnymi, które za światłem wiary św. katolickiej idąc, cudów mogą dokonać. Jeśli bowiem w czym, to może właśnie w tym braku inicjatywy zasłużyliśmy sobie na nazwę „obskurantów“. Zwykle „prawica“ uczy się dopiero od „lewicy“ przeprowadzania potrzebnych reform.

Zadaniem naszego Związku Katolicko-ludowego musi być nie tylko polityczne uświadomienie ludu polskiego, nie tylko walka w Sejmie i w prasie o prawa katolików — ale także **praca nad podniesieniem poziomu inteligencji naszego ludu.** — Jeśli kto „to przede wszystkim nasi członkowie S. K. L. powinni dbać o to, aby w każdym domu znajdował się „Lud Katolicki“ lub inne katolickie pismo. Jeśli komu, to członkom S. K. L. powinna najbardziej leżeć na sercu gospodarka gminna, oświata we wsi, zakładanie bibliotek parafjalnych, opieka nad młodzieżą poza szkolną i t. p.

Tylko wtedy gdy w tym kierunku wyłęczymy wszystkie swe siły duchowe, możemy ze spokojem i czystym sumieniem zaśpiewać sobie:

*„Podnieś rękę Boże dziecię,
błogosław Ojczyznę miłą.
W dobrych radach, w dobrym bycie,
wspieraj jej siłę — Swą Siłą“....*

Ale same pacierze katolickie bez pracy katolickiej — to jest tylko kuszenie Pana Boga, Nie ten, co mówi

Panie, Panie, ale kto **czyni wolę Ojca niebieskiego.....**

A więc do pracy!

Fr.Mirek

Ile będziemy płacić daniny.

W ubiegłym tygodniu uchwalił Sejm i stawę o daninie, czyli jednorazowej ofierze na załatwienie niedoborów skarbowych. Według tej ustawy liczącej 58 paragrafów, wpłynąć do Skarbu państwa m. w. 100 miliardów marek.

Około 60 miliardów zapłacą właściciele gruntu, a więc rolnicy, handel i przemysł około 25 miliardów, a właściciele kamienic, lokatorzy po miastach, adwokaci, lekarze, właściciele samochodów, dorożek itp. około 15 miliardów.

Ustawa o daninie jest dość zawiła, dla tego nie poruszamy wszystkich kwestyj naraz, ale dziś przedstawimy Szan. Czytelnikom ile będziemy płacić daniny na wolnym przeciętni gospodarze, właściciele od jednego do 40 morgów gruntu w byłym zab. austrjackim.

Podstawą obliczenia daniny dla każdego gospodarza jest podatek gruntowy, wymieniony ustawą z dn. 14 lipca 1920 r., a obowiązujący według brzmienia tejże ustawy do końca r. 1921. Ustawa ta zniósła rozporządzenia cesarskie z dn. 28 sierpnia 1916 i z dn. 16 marca 1917, w ten sposób, że podwyższyła podatek gruntowy o 350 proc. Obecny więc podatek z jednego morga według tejże ustawy wynosi w byłym zab. austrjackim około 9 marek. Ten podatek 9 marek trzeba pomnożyć przez 225, czyli przez t. zw. mnożnik daninowy, a otrzymamy daninę z jednego morga w byłej Galicji. Wyniosie to okragło 2.000 Mk. daniny z morga. Kto więc ma np. 4 morgi gruntu powinienby zapłacić 8 tysięcy Mk. daniny, kto ma 20 morgów — 40 tysięcy itd.

Jednakże tyle nie zapłaci. Albowiem dla właścicieli poniżej 40 morgów przyznano t. zw. degressję, czyli pewien opust. A mianowicie: właściciele gruntu od 5 morgów i niżej, zapłacą o 75 proc. mniej.

Np. Maciej posiada 4 morgi, powinienby zapłacić 8 tys. Mk., a zapłaci tylko 2 tysiące Mk. Właściciele od 5 do 10 morgów, zapłacą o 50 procent mniej, t. zn. połowę z tego, co by mieli zapłacić bez t. zw. degressji. Właściciele od 10 do 20 morgów, zapłacą o 40 procent mniej. Np. Józef ma 15 morgów, zapłaci 18 tys. Mk. daniny.

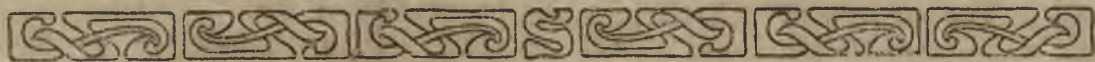
Właścicielom od 20—40 morgów przyznano zniżkę 30 procent, 20 i 10 proc. Kto więc ma 40 morgów zapłaci 72 tysiące Mk. daniny. Oczywiście te liczby powyższe podajemy w zaokrągleniu.

Daninę normalną bez żadnej zniżki płacą właściciele od 40 do 250 morgów, t. zn. od każdego morga m. w. po 2 tys. Mk. Wiąco np. ks. Proboszcz w N. N., mający 100 morgów, zapłaci daniny 200 tysięcy Mk.

Daninę podwyższoną, czyli t. zw. daninę z progresją, zapłacą właściciele gruntów ponad 250 morgów i to w ten sposób, że kto ma np. 250—500 morgów zapłaci 500 tysięcy do jednego miliona marek, a do tego jeszcze 10 procent progresji od tej sumy, czyli właściwie 550 tysięcy, — 1 milion 100 tysięcy Mk. Od 500—1000 morgów, o 25 proc. więcej, t. zn. 2.250.000 Mk. itd. Podobnie, choć nie tak samo, oblicza się daninę w byłym zaborze pruskim i rosyjskim. Ta bowiem zachodzi różnica, że w Poznańskim mnożnik wynosi 4.200 Mk., a podatek z morga pół marki, w Kongresówce mnożnik 360, podatek z morga około 5 marek.

Obliczeniem daniny zajmują się w byłym zaborze austr. Urzęda podatkowe. W przeciągu stycznia mają one obliczyć osobno dla każdej gminy, ile gmina ma zapłacić daniny. Po obliczeniu otrzyma każda gmina t. zw. księgę poboru, a w niej wyznaczono, ile kto ma zapłacić. Do 8 dni, licząc od dnia wyłożenia listy w Urz. gminnym, można wnieść zażalenie do Urzędu podatkowego, który rozstrzyga sprawę ostatecznie, t. zn. bez apelacji.

Wnieślenie odwołania nie wstrzymuje obowiązku zapłacenia daniny. A termin jest dość krótki; albowiem połowę daniny — jeśli zaraz nie można zapłacić całej — trzeba zapłacić w Urzędzie gminnym w ciągu 4 tygodni licząc od 8-mego dnia po wyłożeniu

GABRJEŁ TADEUSZ HENNER

Chrystus w stajence się rodzi...

*Chrystus w stajence się rodzi,
znękana Polska Ziemio —
W srebrzystej gwiazd powodzi
prorockie tajnie drzemią.*

*Pokój czekany tak długi
stanął a twych rubieży —
Już krew męczenną strugi
spłynęła z twych Ry'erzy.*

*Chrystus się rodzi w stajence,
gdzie króle gną kolana —
Wyciąga do cie ręce,
o Ziemio ty znękana.*

*Zorały koła armatnie,
skopały cię pociski —
Ciemność ulkała matnie
i kres twój... zdał się btki.*

*Lecz pierwsza z gwiazd Biejemu,
co Wolność w swej ozdobie*

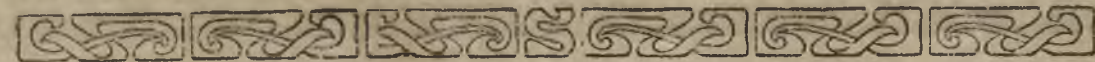
*ludowi niesie wszelkiemu,
przyniosła ją i tobie.*

*Więc w archanielskim „Hosanna“,
w glorii tęczowej, co błyska
w noc śnieżną, Najświętsza Panna
przeszła przez pobjowisko.*

*I Słowo, które wyzwoli,
przybliży Sen o Wiosnie,
nad ludem dobrej woli
wyrzekła przelitośćie.*

.....
.....

*Chrystus w stajence się rodzi,
znękana Polska Ziemio —
W srebrzystej gwiazd powodzi
prorockie tajnie drzemią...*

księgi poboru, — a drugą połowę (ratę) w ciągu 6 tygodni po upływie terminu płatności pierwszej raty. W przeciwnym razie ustawa grozi zbrojną egzekucją. Tak się mniej więcej przedstawia sprawa daniny według ustawy.

Życie pokaże, czy nasza administracja państwowa potrafi to przeprowadzić.

Kończąc ten artykuł, nie mogę się powstrzymać od jednej uwagi. Oto taki daniowy podarunek na święta otrzymaliśmy od piastowców i socjalistów. Oni to bowiem,

piastowcy i socjaliści, za czasów Moraczewskiego i Wilosa najbardziej zabagnili Skarb państwa, najwięcej porobili długów. I za te ich gospodarke musi teraz płacić polski naród, musi płacić ten chłop i ta wdowa, a płacić za to, że ci „miłośnicy ludu“, piastowcy i socjaliści na naszych kieszeniach porobili majątki. Chyba teraz poznają się już ludzie dobrze na piastowcach, kiedy skutki ich polityki poznają na własnych kieszeniach.

Janek z Naprawy, rolnik, pow. Myślenice.

Z braku miejsca.

Sprawozdanie z ostatnich obrad Sejmu, oraz z polityki zagranicznej zamieścimy w następnym numerze, gdyż w tym chcieliśmy umieścić opowiadanie: „Wśród nocnej ciszy“ dla świątecznej rozrywki. Z braku zaś odpowiednich funduszy nie możemy sobie pozwolić na szersze wydanie numeru. Może na przyszły rok będzie inaczej.

Donosimy jednak krótko, że w Sejmie po za uchwaleniem daniny nie ważniejszego nie zaszło. Piastowcy pod komendą Wilosa wywołali w Sejmie „wiecową awanturę“, poseł Bryl dorwał się aż łaski marszałkowskiej i tłukł nią o ziemię niby marszałek zamykający obrady, — a wszystko ze złości na p. Michalskiego za daninę; ale koniec końcem awantura się uciszyła i posłowie w sobotę rozjechali się do domu na wywechasy świąteczne, które mają trwać aż do 10 stycznia. Przez ten czas będą wszyscy piastowcy i stąpinczyce udawać dobrych katolików.

Z braku miejsca również musieliśmy kilkanaście nadesłanych nam korespondencyj odłożyć do następ. numeru: a mianowicie: sprawozdanie z wiecu w Borzęcinie, z Dębowa, z Ropczyc, z Lubnia, z Kupienina, z Kossów w Kolbuszowskim, z Wrzępi z Kossów w Kolbuszowskim, z Wrzępi, z Tomki, z Gręboszowa, z Łęzkowic, z Uszwi, z Szymbarku, z Grubowa, z Dulczówki.

Pogorzelnicy z Borzęcina otrzymują drzewo.

Posel dr. Matakiewicz, prezes naszego Klubu S. K. L., otrzymał z Ministerstwa Robót publ. następn. pismo:

„Podaję W Panu Posłowi do wiadomości, iż Okręgowa Dyrekcja Odbudowy we Lwowie wydała polecenie P. B. O. w Tarnowie natychmiastowego dostarczenia 700 m. ku-

bicznych drzewa budulcowego do stacji Białolin dla pogorzelników Borzęcina. Materiał ten zostanie rozdzielonym pomiędzy pogorzelników przez Komitet Odbudowy w tym celu specjalnie zawiązany.

Minister Narutowicz w. r.

Nasi posłowie w obronie małorolnych.

W toku dyskusji nad daniną wygłosił poseł Maślanka imieniem Klubu S. K. L. dłuższą mowę, w której domagał się zwolnienia od daniny wszystkich małorolnych. Mowca stanął energicznie na tem stanowisku, że łatwiej bogatemu zapłacić kilka tysięcy więcej, niż biednemu, który z każdą marką musi się liczyć. W głosowaniu jednak upadł wniosek o zwolnienie małorolnych od daniny, albowiem przeciw niemu głosowali endecy, chadecy i socjaliści.

Posel Maślanka domagał się również obniżenia daniny wywiezionych nielegalnie z Polski miliardów marek polskich, oraz trzech, które żydzi i paskarze po bankach nagromadzili. Mowca proponował w tym celu uznać wszystkie dotąd wydrukowane pieniądze za pomniejszone o 20 proc. Przy takim uznaniu przez ustawę obeszłoby się bez stemplowania pieniędzy. — Wniosek ten przyjdzie jeszcze pod obrady Sejmu.

WITOLD ZECHENTER

W tę noc...

Wyjęte z czarów zamierzchłej legendy,
jakby anielską dłonią wkrąg rozsunęte,
płyną skądś zwrotki kochanej kolendy
na tę naiwną, tę najmiłszą nutę...

Jakby anielską wkrąg rozsunęte dłonią,
opromienione techniem wizji słodkiej,
płyną i biegną z wspomnień cichą wonią
kolendy rzewnej ukochane zwrotki...

Opromienione wizji słodkiej techniem
serce stęsknione ogłaszają wszędy
te zwrotki kolend pachnące wspomnieniem,
wyjęte z czarów zamierzchłej legendy...

Żyd-fizyk w Mielcu nadużywa swej władzy.

W miejsce poprzedniego fizyka powszechnie szanowanego p. dra W. Kropaczka dostaliśmy do Mielca nowego lekarza powiatowego, w osobie ordynarnego żyda, którym władze państwowe powinny się zająć troskliwie. Mimo wyraźnych dyspozycji z górn. mimo że sprawa ta poważnym echem odbiła się w Sejmie i potraktowana została jak należało, nasz nowy p. fizyk, nadużywając swej władzy, każe się rozbiierać matkom

żołnierzy, starających się o reklamację, w kancelarji biura ewidencyjnego, w którym urzęduje jeszcze trzech panów.

Apelujemy do odnośnych organów energicznie i prosimy o natychmiastowe pouczenie p. fizyka w Mielcu o zakresie jego praw. W przeciwnym razie zmuszeni będziemy ułatwić p. fizykowi opuszczenie Mielca.

Za grono obywateli H. W.

**ŻĄDAJ WSZĘDZIE
LUDU
KATOLICKIEGO!**

Wśród nocnej ciszy.

1. Dwaj ciężko chorzy.

Dzień wigilijny. Na dworze panuje straszna zawierucha. Rozszalały, mroźny wichur uderza o zamknięte szyby okien, a kurzawy śniegu zacemniają niebo. W jednym domu małego miasteczka J. leży na bieluchnej pościeli mała dziewczyneczka Jadwisia; lica jej bielsze od piatków padającego śniegu, oczy jej niewinne, nieruchomo zwrócone w stronę ojca, obok niej leżącego, ploną niezmiernym bólem.

Bledny ojciec czeka z trwogą na wyzdrowienie swojej jedynaczki. Matka, blisko temu rok, opuściła biedną Jadwisię; wybrała się do krajny wiecznej rozkoszy i radości, córeczkę zaś małą zostawiła jakby na pościechu ojcu, zamężnemu kupcowi tegoż miasta. Lecz córka oddzieliła chorobę matki i już od dłuższego czasu zapadła ciężko na zdrowiu. Najskłonniejsi lekarze daremnie próbowali swej sztuki. Skłopotany ojciec sparił głowę o poduszki i bił się sam z myślami.

A więc nie będę już patrzył w jej anielską twarzyczkę — przypominając mi zmarłą, kochaną małżonkę... I Jadwisię zabierze mi nie-

ubłagana śmierć, a ja biedny sam zostanę na tym świecie... Cóż mi po moich bogactwach moim majątku?

Serce ojca krajało się pod wrażeniem tych myśli i przypuszczeń.

I on był chory i to bardziej, niżeli był sam przypuszczał. Od długich lat chorował śmiertelnie na duszy, opuścił lono Kościoła katolickiego, zapomniał zupełnie, że był kiedyś wernym synem tej Matki, pocieszycielki wszystkich utrapionych i przygnębionych nie szczęściem, a już od lat nie myślał wcale o przyjęciu Sakramentów św.

— Ojcie, tak mi tęskno — boję się bardzo — odezwała się naraz słabym głosem Jadwisia! Słyszysz, jak tam na dworze wiatr huczy i szaleje?

— Spokojnie, dziecino droga, nie bój się, śpij, nic ci się złego nie stanie!

— Ale tatusiu, nie mogę spać — jestem chora — bardzo chora...

Jak miecz przebodły ostatnie słowa dziecka serce kupca. Wziął rękę swej pieszczotki kochanej i zbliżając ją do ust, spojrzął z niezmierną boleścią na skarb swój najdroższy. Wszystkie inne interesa i sprawy nie posiadały dla niego w tej chwili żadnej wartości; nie ruszał się prawie od łóżka swego chorego aniołka.

Bledny ojciec! Cierpiał bez nadziei i bez pociechy; nikt i nic nie przynosiło mu ulgi. Po raz drugi pukała Opatrzność Boska do jego zatwardzalego serca, poraz drugi szukała Boska roka sposobu, aby go przytulić do łona Kościoła! Czy będzie i teraz daremnie pukała i napominała?

2. Na pasterkę.

Długo siedział ojciec obok Jadwisi, zatopiony w swoich myślach. Zegar wybił właśnie jedenastą wieczór. Naraz odbijają się o okna jakimś cudownym echem głosy dzwonów kościoła parafjalnego. Ulce oświetlone, tłumy wiernych dają pomimo zawieruchy w kierunku wolańcących dzwonów.

— Słyszysz tatusiu? szeptala ledwie dosłyszalnym głosem Jadwisia.

— Słyszę, dziecino; prawda, że dzwony nie pozwalają ci spać?

— O nie, nie, tatusiu najdroższy, ale...

Przy tych słowach wskazywała białą swą rączką na piersi drzące z gorączki, chcąc ojcu wyjaśnić, iż tam przyczyna, że spać nie może.

Po chwili znów odezwała się słabym głosem: — Przed rokiem, tatusiu, to jeszcze nie byłem chora. Wiatr nie huczał tak jak dziś, a mamusia — irog, mamusia — była jeszcze obok

Szkolnictwo w Bocheńskim.

Pod powyższym tytułem wpiętych do Redakcji korespondencja, zamieszczona w nrze 50 br., wyrażająca się nieprzychylnie o inspektorze szkolnym p. Pietrzykowskim. Korespondencja ta, jak nas informują ze wszystkich stron, nie odpowiada zupełnie prawdzie, albowiem p. insp. Pietrzykowski mieszka w Bocheńskim jak największą sympatią, na którą sobie swoją pracą zupełnie zasługuje.

Ponieważ korespondencja nadesłana, podpisana była przez znanego osobliście w Redakcji członka S. K. L., człowieka uczciwego i pełnego taktu, dlatego odniosła się Redakcja do tegoż z prośbą o wyjaśnienie.

Jasełka.

W okresie świąt Bożego Narodzenia urządzają po kościołach szopki betleemskie, po wsiach i miastach przedstawia szczegóły, niej młodzież t. zw. „Jasełka“, a chłopaki wiejskie i miasteczkowe chodzą po domach z szopką, gwiazdą czy turoniem, śpiewając przy tem kolędy lub wesole na ten cel umyślnie ułożone pieśni. Skąd to wszystko ma swój początek?

Pochodzenie jasełek przypisuje tradycja św. Franciszkowi z Asyżu. Wielki ten święty na trzy lata przed śmiercią przemysliwał nad tem, jakby odświeżyć pamięć narodził Dzieciątko Jezus wśród ludu i przez co by ożywił uroczystość świąt Bożego Narodzenia. Uzyskawszy pozwolenie Ojca św. urządził w lesie rodzaj grotty, ustawił w niej jasełka („jasełkami“ nazywano w języku staropolskim zbity z desek żłób dla dawania karmy zwierzętom), kazał nanieść siana, w jasełkach ułożył figurkę Bożego Dzieciątka, ustawił obok figury N. Panny i św. Józefa, dalej wołu i osła, a następnie zwołał zakonników i ludność, która nowością zaciekawiona licznie się zebrała i zaczął śpiewać pieśni opiewające Boże Narodzenie. Wspaniały i rzewny był to widok, gdy las oświetlony tysiącami świateł rozbrzmiewał uroczystymi pieśniami. Sługa Boży św. Franciszek — jak opisuje św. Bonawentura — klęczał nabożnie tuż przy jasełkach, zalewając się łzami i promieniącym weselem. Odprawiała się potem chok jasełek Msza św. a św. Franciszek jako diakon śpiewał Ewangelję.

Na wzór tych jasełek świętego Franciszka, urządzano jasełka po innych okolicach, wprowadzano zaś te jasełka i do kościołów, w nich Boże żłóbki stawiano.

I co się pokazało? Oto charakter pisma korespondencji był naśladowany, a podpis fałszywy, albowiem podpisany pod korespondencją autor zupełnie takiego listu do Redakcji nigdy nie pisał.

Wskutek tego sprawa została oddana Prokuratorji do zbadania, zachodzi tu bowiem zbrodnia oszczerstwa publicznego i sfalszowanie cudzego podpisu. Jak nas informują, władze już są na śladzie prawdziwego autora — oszczercy i fałszerza. Ma nim być podobno pewien nauczyciel ludowy i z obozu... Piasta. — Gdy śledztwo będzie ukończone i wyrok sądowy zapadnie, podamy do publicznej wiadomości nazwisko tego zamaskowanego oszczercy.

Zwyczaj ten rozpowszechniali Franciszkanie po wszystkich krajach Europy. U nas w Polsce też takie jasełka urządzano, ślady tego najdawniejsze mamy z XIV w., mianowicie przechowywały się do dziś figurki rzeźbione, które stawiano w jasełkach w kościele św. Andrzeja w Krakowie.

Z wnętrza kościołów przenieśli u nas w Polsce jasełka żacy (uboga młodzież szkolna) na zewnątrz, na wzór tych kościelnych jasełek, urządzali rodzaj przedstawień. — Robili oni drewniane szopki, w nich umieszczali żłóbki, Dzieciątko Jezus, Marię i św. Józefa — przed żłóbkiem zaś był rodzaj sceny, na którą z bocznych wieżyczek szopki wyprowadzali przez szparę w podstawie figurki poduszkiwane na pacykach i z ręcznie niemi obracali wśród odpowiednich, wesolych pieśni. Powoli, w ciągu wieków ułożono i odpowiednie przedstawienia na scenę, Jasełkami zwane, stanowiące szczególnie dla młodzieży i działwy uroczę w okresie świąt Bożego Narodzenia, chłopcy zaś na wzór dawnych żaków chodzą po domach z szopkami i gwiazdami, a w każdej okolicy mają przy tem inne zwyczaje i pieśni. Zwyczaj to piękny i chwalebny, chodzi jednak o to, żeby się to odbywało po Bożemu, żeby nie było przy tych szopkach wybryków. Jasełka i szopki są pamiątką i jakby odnowieniem świętych tajemnic Bożego Narodzenia, dlatego też przedstawiać je trzeba poważnie, z pewnego rodzaju namaszczeniem i nabożeństwem.

J. Mazanek.

Przesyłajcie datki na fundusz prasowy.

Dział gospodarczy. Chleba!

Ponad wszystkie wypadki wielkiej wojny, ponad najważniejsze sprawy związane ze wskrzeszeniem wolnej Ojczyzny, ponad wszystko i wszystkich staje przed nami ogólne żądanie chleba.

Chleba potrzebują na wsi i w mieście; rolnik i robotnik, pan i służący, ubogi czy bogaty, wielki czy mały — słowem kto żyje, potrzebuje pożywienia dla utrzymania życia, sił i zdrowia. Bez tego największa filozofja na nic, najmądrsza głowa do niczego, najcenniejsze skarby niczem.

Człowiek ma uprawiać ziemię, ażeby z niej wyżyć — takie jest prawo odwieczne dane ludziom przez Boga i niemasz żadnej mocy i potęgi, ażeby to prawo zmienić.

To też trochę o utrzymanie życia istniała i istnieje odkąd ludzie żyją na ziemi, a w obecnych czasach przemieniła się wprost w walkę o byt. Wojna i jej skutki walkę tę wzmogły i spotęgowały.

Komu nie dopiekła do żywego drożyzna, której główną podstawą brak środków spożywczych? Czy słyszy kto dziś inną rozmowę, jak nie skargi na brak sposobu wyżywienia rodziny? Za chlebem gonią i wprost rozbijają się ludzie. Nie przebierają w środkach i sposobach, nie pytają czy droga ucziwa czy nieucziwa. Jedni pracują na kawałek chleba w pocie czoła, inni wydzierają go drugim podstępem lub przemocą.

Brak chleba jest przyczyną biedy, a ta stanowi najgłówniejsze źródło wszystkiego złego pomiędzy ludźmi. Z niej rodzą się zbrodnie i występki; bieda sprowadza często najuczciwszych ludzi z drogi prawej na manowce, bo głód jest złym doradcą.

Ileż to nieszczęść, ile złego, ile wypadków spowodowała bieda. Oslawionej pamięci emigracja naszego biednego ludu do Prus i na Saksy, te tysiące z marnowanych jednostek robotniczych, unieszczęśliwionych dziewcząt polskich, wszystko to brało swój początek z braku zarobku i chleba w kraju.

A nasz kraj jest przecież czysto rolniczy. Wyżywić mogłoby nie tylko swoje dzieci, ale jeszcze sprzedać produkta rolne za granicę. Byłby chleb i pieniądz, a więc podsta-

mie, nie była jeszcze w niebie. Ach! jak to wtedy było ładnie i błogo!

Na chwilę zamknęła Jadwisia znużone powieki, szukając w duszy owych błogosławionych wspomnień, kiedy ją mamusia prowadziła do żłóbka Bożej Dziecinny.

Po chwili znów otworzyła oczy, mówiąc: — Tak tatusiu — zeszłego roku na Boże Narodzenie wstała mama bardzo wczesno: służąca Teronia musiała mnie jak najprędzej ubierać i potem poszłyśmy razem do kościoła. Ach, jak tam było pięknie! Kościół był przepiękny ludźmi, organista przegrywał kolędy, a tam, tam koło ołtarza leżało w żłóbku na sianie i słomie malutkie Dzieciątko Jezus. Jakże ono było miłe i słodkie. Tatusiu — wiesz co — ono się tak błogo do mnie uśmiechało! Oj, jak ja tego Jezusa kocham, kocham z całego serca. Chciałabym Go jeszcze raz — raz tylko jeszcze zobaczyć przed śmiercią — ach, puść mnie do kościoła!

— Ależ Jadwisiu — to niemożliwe. Jakżebyś dzisiaj poszła do kościoła do żłóbka, przecież na dworze taka zawierucha i śnieg pada.

— Nie szkodzi i zeszłego roku śnieg padał!

— Ale ty byłaś wtedy jeszcze zdrowa!

— Prawda, a teraz mam gorączkę, — rzekła i omuszciała bladą twarzą na poduszki.

— Tatusiu, chciałabym jednak wiedzieć, czy i tego roku Dzieciątko Jezus jest w kościele i czy żłóbek tak pięknie ubrany, jak zeszłego roku?

— Naturalnie dzwonek!

— A skąd ty to wiesz, tatusiu?

— No tak moja droga — Dzieciątko tam jest co roku!

— A widziałeś już Dzieciątko?

— Tak Jadwisiu, ale — co prawda — było to już dawno.

— Ale tatusiu, ja zeszłego roku modliłam się tak gorąco za ciebie przy żłóbku, abyś i ty przyszedł do Jezusa. Tak, tatusiu, myślałam o tobie i wszystko Jezusowi powierzałam.

Jadwisia nie spostrzegła, jak czoło ojca w tej chwili stało się jeszcze poważniejszym i oczy jego zatajały się gdzieś w obrazach przeszłości. Czula jednak, że jeszcze goręcej uściśnięła jej rękę. Nagle opuścił ją gorączkowo i zasłonił dłońmi oczy swoje. Jadwisia złożyła rączki i zwracając się do ojca rzekła:

— O gdybyś poszedł do kościoła popatrzeć, czy tam rzeczywiście jest Dzieciątko w żłóbku i kwiaty i świeczki?

— Nie mogę przecież ciebie opuścić, kochanie, — rzekła i tymczasem podeszła.

— Ale tatusiu — zawołaj do mnie Teronię, Teronia przyjdzie a ty pójdziesz popatrzeć na żłóbki!

— I toby ci sprawiło przyjemność, gdybym poszedł?

— Tak, tatusiu, mamusia mówiła, że Jezus tylko raz w roku jest w żłóbku.

— A więc dobrze, pójde jutro, rzekł ojciec.

— Jutro... odpowiedziała Jadwisia i głowa jej pochyliła się smutnie na poduszkę.

O mój skarbie jedyny, westchnął ojciec i pocałowałszy dziecko, zadzwonił na służącą. Teronia przysłała w tej chwili, myślała, że z Jadwisią gorzej.

— Zostań tu na chwileczkę, powiedział ojciec, mam interes do zafatowania, ale niedługo wrócę.

— O jakis ty dobry tatusiu — odezwiała się chora i uściśnięła jego rękę.

Kupiec poszedł. Teronia siadła cichuteczko obok Jadwisi. Chore dziecko przymknęło znużone powieki; było to poraż pierwszy w długiej, ciężkiej chorobie.

— Śpij Jadwisiu! Niech sen twój Bóg najtwardszy pobłogosławi. Anieli niebiescy niech ci towarzyszą i do snu twego kolędy niebieskie przegrywają — śpij błogo, lilijsko niewianno!

wa dobrobytu i dostatku. To takie proste i jasne.

I zdawałoby się, że w tym kierunku i w tym celu skierują się wszystkie siły narodu, że najuczestsze głowy, najtężsi nasi politycy, najpierwsi mężowie stanu, słowem wszyscy, którzy mają i roszczą sobie prawo do kierowania sprawami narodu, uważać sobie będą za najświętszy obowiązek podnieść gospodarkę rolną, czyli wydatność chleba z zagonu ojczyzostego tak, iżby przynajmniej dla wszystkich starczyło.

Tylko niestety nasi najmędrsi, nasi przewodnicy mają tak ciasne, lub też polityką tak oślepiające głowy, że tego na żaden sposób zrozumieć nie mogą. I to jest nieszczęściem kraju!

Najlepszym obrazem czy też zwierciadłem życia i czynności społeczeństwa są jego pisma i dzienniki (gazety).

Weźmy do ręki pierwszą lepszą z kraju: Wszystko tam jest, tylko niema tego, czego nam wszystkim najbardziej potrzeba. Jest polityka, mająca cele osobiste; sobkostwo, niezgoda i nienawiść; opluwa się w zaślepieniu partyjnym wszystko, co święte i drogie. Plany, projekta i pomysły sięgające hen wysoko — opisy zbrodni, rabunków, sądów i kryminalów, ale niemasz tam rady, nauki sposobu i zamierzeń, jak ustrzedz ludzi od złego — jak zagospodarzyć ziemię ojczyzną — jak wzbogacić rolnika i robotnika, by chleba mieli na tyle, iżby się z drugimi podzielić mogli... A tymczasem nasz chłop polski twardy jak skała, zahartowany jak żelazo w ogniu nieszczęść i zawieruchy wojennej, naznaczył spracowaną swą prawicą znak krzyża świętego na czole i szerokiej piersi, splunął w garście, chwycił za pług i chce odbudować, zagospodarzyć i wzbogacić tę ukochaną ziemię polską po której przeszły bandy zbójckie Hindenburga, Hütendorffa, Klucka i wielu im podobnych.

Miliony ust naszego ludu katolickiego szepeczą codziennie: „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj“. Pragną tego chleba i chcą go z ziemi dobyć, jeno trzeba tą chęcią i pracą umiejętnie pokierować. Trzeba nam lud polski nauczyć gospodarki postępowej.

Komu dobro Ojczyzny na sercu, kto naprawdę pragnie szczęścia naszego ludu, ten powinien w dzisiejszych ciężkich czasach,

kiedy marnieją nasze siły na bezskutecznym zmaganiu się z biedą i niedostatkiem; w walce z drożyzną, ze spadkiem naszej waluty, kiedy na barki szerokich mas ludu spada ciężar daniny, skierować wszystkie siły, wiedzę i pracę ku podniesieniu oświaty rolniczej w kraju, a tem samem zapewnienia dostatku i dobrobytu. Będzie wszystkim lepiej i dostatniej, ustana walka i nienawiść stanowe.

Nie będzie nędzarzy, braknie zbrodniarzy.

Taki program pracy stawiamy sobie dzisiaj w „Ludzie katolickim“. — Będzie my się starać w szeregu artykułów — począwszy od Nowego Roku — przyłożyć swoją cegiełkę do tego wielkiego zadania. **UŚWIADOMIENIA GOSPODARCZEGO KATOLICKIEGO LUDU POLSKIEGO.**

Józef Lorenz.

Wniosek nagły

posła ks. Dra Kazimierza Kotuli i innych po słów w sprawie wniesienia przez rząd na Sejm ustawy przeciwpojedynkowej.

Wysoki Sejmie!

Pozostałością barbarzyńską wieków średnich, potępianą zawsze przez Kościół katolicki, a nawet obłożoną klątwą kościelną, są pojedynki. Zaliczają się one do owych osławionych średniowiecznych „sądów Bożych“, przeciw którym Kościół katolicki zawsze jaknajbardziej protestował. Kiedy inne formy tych „sądów Bożych“ już zniknęły pod wpływem światła kultury, jedna forma pod nazwą pojedynków, dotrwała do ostatnich czasów, utrzymała się wśród społeczeństw niektórych, a nawet wśród społeczeństwa polskiego, jak tego mieliśmy dowody w ostatnich tygodniach.

Pojedynek nie jest jednakże sądem, zdolnym dać satysfakcję obrażonemu, bo wynik jego jest przypadkowy i może wypaść właśnie na niekorzyść pokrzywdzonego. Sprzeciwia się on zasadzie prawnej, która opiewa, że nikt nie powinien być sędzią w swojej własnej sprawie. Każdy jednak zgodzi się na to twierdzenie, że obecne ustawy państwowe nie biorą w należyty sposób w obronę czci i honoru obrażonego. Z tych więc powodów powinien Rząd nasz przygotować ustawę i wnieść ją w jaknajkrótszym czasie na Sejm, ustawę przeciwpojedynkową, któraby: 1. Zakazywała pojedynków osobom cywilnym i wojskowym, 2. któraby ustanawiała kary na pojedynkujących się takie, jakie są ustanowione na tych, którzy czynią zamach na życie bliźnich, 3. któraby broniła w wystarczający sposób czci i honoru osób obrażonych i czy-

nia zbędnymi pojedynki. Streszczając powyższe, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się Rząd, aby w jaknajkrótszym czasie przygotował i wniósł na Sejm ustawę przeciwpojedynkową.

Warszawa, dnia 7 grudnia 1921 r.

Wnioskodawca.

Co pisze lud.

WADOWICE. Do czynnych już zdawna sekcji — Kolo katol. Związku Polek w Wadowicach powołało do życia sekcję odczytową, która objęła pracę dla ludu i nad ludem. Dotychczas praca nad ludem uwzględniała przeważnie mężczyzn — dziś z powodu braku organizacji kobiet po wsiach — myśl zakładania takich o-kazała się konieczną. To też Sekcja odczytowa urządziła zebranie delegatów wiejskich w lokalu Kola dnia 27 listopada b. r., a to, aby naradzić się nad organizowaniem Kół po wsiach, aby podjąć pracę nad podniesieniem wsi polskiej i uświadczeniem kobiet wiejskich w duchu katolickim i narodowym.

Do zebranych delegatów i Wydziału Pań Kola wraz z Przew. ks. Prochownikiem przemówiła Przewod. Sekcji p. Wład. Deszczakowska, zachęcając do pracy pod hasłem: „Katolicka Polska“.

Pięknie opracowany referat, tchnący wielką miłością Ojczyzny, wygłosiła p. Biegańska, żona prezydenta sądu.

W dyskusji zabierały głos delegatki wsi, prezesowa Kola p. J. Solarska, która zachęcała kobiety, matki rodziny do pracy nad własnym uświadczeniem narodowym, i drugich, nad wyrobieniem zmysłu społecznego — bo wtedy dopiero praca będzie ułatwiona i nie pójdzie na marne.

Owocem zebrania po dyskusji był wniosek na zakładanie Kół katol. Związku Polek po wsiach, który jednogłośnie uchwalono.

Sekcja nasza zabiera się gorliwie do pracy, aby wprowadzić w życie pięknie powzięte plany, z tą odwzruszoną nadzieją, że Bóg pomoże jej i że spłyną z tej pracy znaczne korzyści dla Ojczyzny naszej. Uczestniczka.

BORZECIN (Małopolska). Szanowni Czytelnicy! W Nrze 50 „Ludu katolickiego“ z dnia 10 grudnia b. r. ukazało się sprostowanie, umieszczone przez Pawła Staszkę, ale tak kłamliwe, że wymaga sprostowania tego „sprostowania“.

Ks. Kołacz pracujący w Kółku roln., pobiera za usługę remuneraację, a p. literat o to zły, że jego „sy (!)“ nie dostają osobnego przydziału cukru, jak ongiś bywało w tut. Kółku. Występuje ten p. przeciw ks. Kołaczowi, jako katolik — znamy jego przywiązanie do wiary i Kościoła z życia i z powieści, rozehwytywanych bardzo przez żydów — i jako obywatel — a jakim jest obywatelan, poświadczy Ostrołęka,

3. Ojciec przy żłóbku.

Kilka minut później dąży przez ulicę miasta jakiś pan. Nie zważa ani na mroźny wiatr, ani na ludzi obok niego przechodzących. Znamy go, bo to ojciec Jadwisi. Przekracza progi kościelne i jakąś niewidzialną mocą pędzony, idzie aż do głównego ołtarza.

Wszystko tu opróżnione świecami, ozdobione kwiatami, a tam — tam w żłóbku leży rzeczywistość Dzieciątko Jezus — uśmiechając się i niby wołając: „Pójdźcie do Mnie wszyscy“. Kupiec patrzy i patrzy. Lud około niego zanosi modły do Boga w głębokim skupieniu; kapłan przy ołtarzu intonuje: „Gloria in excelsis Deo“; z chóru grzmia wtórujące mu organy: „Wśród nocej ciszy... Następuje ewangelja. Wszyscy obecni wstają. Kapłan zwraca się do ludu i głosem nabożnym czyta słowo B.ż. (W niektórych miejscowościach bywa w czasie pasterki kazanie).

— Radujcie się — zwiastuję wam dziś wesolą nowinę — mówił kapłan.

Jak grom uderzało każde słowo pełne łagodności z ust pobożnego kapłana w skamieniałe serce kupca.

A czy i ja nie mógłbym być tak szczęśliwym? Dlaczego jestem taki biedny, taki opu-

szony, taki nieszczęśliwy? Dlaczego łaknie i pragnie zgnana dusza moja jakiegoś nieznanego szczęścia, którego osiągnąć nie mogę? Czy serce moje dłużej jeszcze będzie się zamykało Bogu i prawdzie? Boże, czy Ty mnie przyjmiesz znów za syna Twego! O Panie, bądź miłościw mnie grzesznemu!...

Tak zagłębiony w myślach swoich i walkach serca swego uczuł koło siebie jakiś ruch. To wierni, którzy zbliżali się do stołu Pańskiego i przyjmowali Zbawiciela świata do oczyszczonego serca swego.

— A ja...? Dlaczego ja nie mogę Bogu memu przygotować żłóbka w sercu? Przecież był kiedyś czas i dla mnie błogi, radosny! Tak — wtedy klęczałem obok ukochanej małżonki mojej i dziecka mego... byłem szczęśliwym! A jeszcze zeszłego roku modliła się tu, na tem miejscu żona moja i Jadwisia za mnie! Dziś... o Boże ona w grobie, dziecko blisko grobu, a ja...?

Kupiec ukląkł. Twarz swą zbolalą zakrył dłońmi i gorzkie łzy przedzieraly się strumieniem przez jego palce. Klęczał i płakał. Nie spostrzegł nawet, że kościół już był całkiem opróżnony i on sam jeden został w świątyni. Wstał nareszcie, poszedł ku drzwiom, szukał w ciemni wyjścia. Stary dziadek, znany w ca-

lem miłości, posuwał się po schodach ku bramie.

— Weź starszku, rzekł kupiec i wsunął dziadkowi złoty pieniądz w rękę.

4. Sen, czy jawa?

— Co robi Jadwisia? Jak się teraz czuje? pytał cichym, ale prawie gorączkowym głosem wracający kupiec służącą, która mu drzwi otwierała.

— Jadwisia spała, odkąd pan poszedł. Prawie teraz obudziła się i jest widocznie pokrzepiona i silniejsza.

Szybkim krokiem, trochę uspokoiony, szedł ojciec po schodach do pokoju ukochanej jedy-naczki.

— Za długo bawilem poza domem, niepraważ Jadwisiu?

— O nie, wcale nie, odpowiedziała chora i oczęta jej i cała twarzyczka pokryły się promieniem niezmiernie cichej radości.

— Przecież tam było tak pięknie — ach tak cudownie — tak błogo!

— Tak dziecino — rzekł ojciec uśmiechającym się głosem. Widziałem Dzieciątko Jezus, leżące w żłóbku.

— Wiem... wiem wszystko tatusiu — odzwalało się dziecko prawie jakby w zachwycie-

skąd uciekał z wojska polsk. i siedział w domu. jak nysz w dziurze, bojąc się aresztowania za dezercję, a jak wyjechał do Krakowa, to nie koleją, tylko rowerem, bo był bez dokumentów wojskowych. Oto obywateli! A na co naciągał ekspozyturę odbudowy, wiemy o tem; obecnie sprawa w sądzie — a o wyroku uwiadomimy Czytelników, by wiedzieli, co to za szlachetny obywatel z p. Staśki, który na biednej Ojczyźnie chce robić interes. Złożył p. Staśko 1.000 Mk. na budowę kościoła — kwotę, jaką dają najbiedniejsze służące.

P. Staśko wypiera się, jakoby był wrogiem ks. Kołacza, tłumacząc się, że tak niskie uczucia nie mają w nim miejsca. Jedynie ten, który nie zna p. St., mógłby uwierzyć, ale nie Borzęcin, który nim pogardza, nazywając go „tabakierą”. Cieszy się p. St., że sąd ukarał wionego aresztem, ale sprawa jeszcze nie skończona i nie wliczyć, jak wypadnie — a teraz my czekamy, jak ciebie p. St. ukarzą za twoje szlachetne uczucia i za 19 fur drzewa budowlanego, zdaje się, że posiedzisz sobie dłuższy czas w kryminalce, bo za oszustwo i złodziejstwo sąd surowo karze.

Nie prawdą jest, jakoby ks. Kołacz buntował parafję przeciw p. St.; wszyscy bowiem byli oburzeni, że w imieniu parafji oskarżał księdza niewinnie, a że dopisał mu wtedy spryt w nogach — to jego szczęście, bo za te oszczerstwa byłby otrzymał nagrodę. Dość powiedzieć, że na drugi dzień bojąc się całej parafji oburzonej podłemi oszczerstwami, p. St. z rewolwrem w ręku, w asystencji policji państw., szedł ten katolik (!) i obywatel (!) na plebanję, by jako człowiek o szlachetnych uczuciach, oskarżyć ks. niewinnie. Że to było oszczerstwo, to najlepszy dowód, że cała parafja stanęła w obronie księdza i że Konsystorz, po skrupulatnem przeprowadzeniu Komisji, całą sprawę rzucił do kosza, zostawiając księdza K. nadal w Borzęcinie.

Kończy p. St. swoje sprostowanie słowami łacińskimi, chce się popisać co umie; podobno mu łacina nie szła i skończył tylko II. klasę gimnazjalną.

Możecie Szan. Czytelnicy wyrobić sobie zdanie, kim jest Paweł Staśko, literat borzęcki.

Władysław Wyczesany, Józef Sotak, Jan Koza.

ZABRNIĘ AD SZCZUCIN. Dnia 4 grudnia odbyto się w gminie naszej zgromadzenie. Organizator S. K. L. Jan Romanowski, przedstawił nam program S. K. L., a tak samo kwestję żydowską i rozliczne fakta wrogich nam stronnictw. Wszyscy zgromadzeni z oburzeniem słuchali, jak ta spółka żydowsko-socjalistyczno-ludowcowa peniewiera naszą wiarę katolicką i nasze największe świętości w izbie sejmowej, pismach swoich, gazetach i na każdym kroku, a tak samo, jak pokrzywdzili lud wiejski w ustawodawstwie sejmowym i w administracji państwowej. W naszej gminie dużo dobrych katolików,

co byli pobałamucenti i oszukani przez te wrogie nam stronnictwa i do nich należeli, teraz ze wzdumą odwracają się od nich, robią w duszy nad nimi sąd, i wypowiadają im słowa oburzenia. Wszyscy co do jednego przystępują do stronnictwa katolicko-ludowego, bo przy tem tylko stronnictwie katolicko-ludowem mogą być pewni, bo jest ono oparte na wierze katolickiej i religii świętej katolickiej, tu tylko możemy znaleźć prawdę i sprawiedliwość.

Jest jeszcze kilku dobrych katolików na tej błędnej drodze, ale może da P. Bóg, że i oni pójdą za przykładem tamtych. Niema domu u nas prawie, gdzieby nie było gazety „Lud katolicki”. Kupujemy sobie ją w składnicy albo pod kościołem. — To też możemy zawdzięczać temu dobremu pismu, że żyją ludzie prawdziwie po katolicku. Są w naszej gminie chłopy porządni i żyją po katolicku. Są i dziewczęta prawdziwie polki katolickie. To wszystko możemy zawdzięczać tej dobrej prasie katolickiej. Rozumiamy co znaczy dobra katolicka prasa, to też tę prasę katolicką popierają. Złożyli członkowie S. K. L. na prasę katolicką 1600 Mk. (słowami tysiąc sześćset marek), a obiecują nadal popierać z całych sił „Lud katolicki”. — Oby wszystkie inne gminy poszły za naszym przykładem. Byłaby wtedy wśród nas prawdziwie Katolicka Polska!

Członek S. K. L.

CZARNA, pow. Ropczyce. Po długich latach niowoli doczekaliśmy się wolnej Ojczyzny. To też każdy obywatel powinien starać się być mądrzejszym, a do tego służyć ma oświata, szkoła. Rozumiejąc potrzebę szkoły pozapisywaliśmy dzieci z gmin sąsiednich do 2 klasowej szkoły w Czarnej. Nie po to, by się nauczyły czytać i pisać, bo tego za zimę nauczyłyby się więcej w domu jak w czarnieńskiej szkole — ale by poznały czem jest kraj, czem Ojczyzna, historia, bo to powinno być dziś zadaniem szkoły. Z nastaniem mrozów kazał Zarząd szkoły zapłacić po 500 marek od dziecka obcego. Burzyło się serce, bo szkoła przecież publiczna, jednak dla miłej zgody daliśmy. — I oto gdysym złożyli kilkanaście tysięcy znakomo na opał w pierwszych dniach grudnia szkołę się zamyka, a dzieciom zapowiada, że nauka będzie po świętach. Na co obrócono zebrane fundusze? To okoliczne szkoły i urzęda opalają się drzewem z lasów w Czarnej, a dla miejscowej szkoły drzewa niema? Kto winien? Jeżeli R. S. M. to ją rozpedzić, a wybrać czy mianować ludzi, którzy do dobro dzieci będzie leżeć na sercu. Jeżeli inne czynniki to należy ich pociągnąć do odpowiedzialności. Gdy w maju i czerwcu zostało dziecko parę dni w domu, by powstać było, umieliście nakładać tysięczne kary, a teraz gdy dzieci mając czas

tłum. mi chodzą, to szkołę zamykacie. — Wszak to zbrodnia wobec Ojczyzny, i oburzącej ludzi mądrych. Głosowali posłowie za podniesieniem pensji nauczycielstwu i dziś nasza wsi gdzie mniejsze potrzeby i jakie takie własne gospodarstwo, ma się nauczycielstwo lepiej jak niejeden urzędnik, który więcej się uczył. Jeżeli więc państwo nie skąpi, to my mamy prawo domagać się, by całymi miesiącami, w których coś można nauczyć, szkoły nie były zamknięte. Może p. Inspektor w Ropczycach weładź to w tę sprawę i zbada na co obrócono ściągnięte od dzieci w szkole publicznej pieniądze, bo dotąd nie było tego nigdy i dla czego mimo to dzieci się nie uczą od 3 grudnia. Żadamy sprawiedliwości, a jeżeli te słów kilka nie pomoże, podamy parę innych kwiatków w tej sprawie różniej.

Pozdrawiamy Szan. Redakcję i Czytelników.
Rodzice.

NOWOŚĆ WYDAWNICZA.

Nakładem Spółki wydawniczo-handlowej „LUD KATOLICKI”, wyszła z druku książka O. Władysława Szoldrskiego, Redemptorysty p. t.

Kościół i cudowny obraz Matki Boskiej w Okulicach.

Historja Kościoła i cudownego obrazu Matki Boskiej napisana źródłowo, na podstawie dokumentów historycznych. W tekście dwa piękne obrazki. Przy końcu dołączono dziewięć najpiękniejszych modlitw do Najśw. Marii Panny. Cena egz. — 100 Mk. Przy zamówieniach ponad 10. egz. 20% opustu. Do nabycia Spółka wydawniczo-handlowa „LUD KATOLICKI” KRAKÓW, św. Filipa 17.

KRONIKA.

WARUNKI PRENUMERATY. Od Nowego Roku wynosić będzie prenumerata kwartalna „Ludu katolickiego“ 250 Mk. — Z obrazkami 390 Mk. — Cena jednego egzemplarza 20 Mk. — Z obrazkami 30 Mk.

Przypominamy naszym Odbiorcom, że wszelkie życzenia w sprawie „Naszych obrazków“ obowiązują nas tylko o tyle, o ile wiadomość otrzymaliśmy dwa tygodnie naprzód. Zmian z życzeniem „już od następnego nr.“ nie możemy uwzględnić ze względu na niemożność porozumienia się w tak krótkim czasie z Poznaniem.

PROSIMY O ŁASKAWE WYRÓWNANIE PRENUMERATY. Kto nie ma czeku, może kupić na poczcie blankiet czekowy,

niu. Tego roku było w kościele jeszcze o wiele ładniej niż roku zeszłego.

Ojciec patrzył zdumiony w twarz rozpromienionej córeczki i teraz dopiero spostrzegł jej tajemniczą, anielską radość w obliczu.

— A skądże ty Jadwisiu o tam wiesz?

— Byłam z tobą w kościele — odezwano się chore dziecko.

Kupiec zasmucił się w jednej chwili, zaniepokojony bardzo.

Boże, mój Boże, córeczka mówi w gorączce. Cóż ja biedny pocznę.

Ależ tatusiu, — słuchaj tatusiu — to nie w gorączce. Powiedz sam, czy nie było tak w kościele, jak mówiłam?

— Cicho Jadwiniu, spokojnie dziecino drogał. Jestem zupełnie spokojny, rzekła chora prawie już z niecierpliwością.

— A więc, jeśli tak, to wierzę — a cóż chciałaś mi powiedzieć?

— Słuchaj tatusiu! Poszliśmy razem do kościoła. Był już prawie przepełniony ludźmi. Ach! jak tam śpiewali cudownie — te piękne koledy — a jak ślicznie przygrywał organista na organach. Najpiękniej był ubrany złóbek z Dzieciątkiem Jezus. Tyle kwiatów ozdabiało Jezusa, a nad Nim kołysało się jakieś drzewo!

— To była palma — poprawił ojciec zdumiony.

— To była palma — powtórzyła Jadwisia. A potem to śliczne kazanie księdza — tak przejętego słowem Bożem. Tyś słuchał tatusiu z taką uwagą — wiem o tem, wyglądałeś taki smutny...

Ojciec był przerażony każdym słowem dziecka. Nareszcie popatrzył Jadwisia w twarz i pytał drżącym głosem:

— Czy wiesz, co kapłan powiedział?

Jadwiga ścisnęła rękę ojca i głosem radnym odpowiedziała:

— Tak. Wiem. Powiedział, że i ciebie Dzieciątko Jezus pocieszy.

Ojciec zadrżał na całym ciele... Jadwisia mówiła dalej:

— Zostaliśmy w kościele długo — długo. Nareszcie wstałam, zbliżyłam się ku złóbkowi i rzekłam: „Boże, Boże, wróć mi Jadwisie, a ja będę służył Tobie na wfeki.

Ojciec zbladł jak ściana przy tych słowach dziecka.

— Tak, tak, rzekła chora pospieszonym głosem. Toś powiedział Jezusowi, — ale nie czekałeś na odpowiedź Jego.

— Ach Boże, Boże! cóż mógł mi odpowiedzieć?

— Powiem ci tatusiu, co tobie Dzieciątko chciało powiedzieć. Oto: „Przyjdź ty najpierw do mnie”.

Kupiec nie zdołał się dłużej powstrzymać od

leż. Padł do głębi duszy wzruszony na kolana i skrył twarz w poduszkach chorej.

— Wkońcu, jak poszedłeś do domu — odezwiała się znów córeczka — dałeś w sieni staremu dziadkowi złoty, mówiąc: „Modl się za Jadwisie i za mnie”.

Ojciec pokiwał głową, zaczął całować czoło anielska swego, nie mogąc ani słowa przemówić. A potem znów płakał — długo — długo.

— Skąd ty to wszystko wiesz, odezwął się nareszcie. Śniłaś o tem wszystkim. Czy ci Dzieciątko opowiadało? Albo Anioł Stróż?

Wczas rano, w dzień Bożego Narodzenia, kłęczał blisko złóbka jakiś bogaty pan, skłębiony i w modłach zatopiony. Kłęczał tak pokornie, modlił się tak gorąco, że aż mógł było popatrzeć na niego. Przystąpił też i do Komunji św. i po przyjęciu Boskiego Zbawiciela jeszcze goręcej się modlił. Znany tego pana — jest nim ojciec Jadwisia.

W pokoju chorej stało się od Bożego Narodzenia jakoś jaśniej. Lekarze przyrzekli, że Jadwisia wyzdrowieje. I rzeczywiście, nim miesiąc upłynął, kłęczał w kościele parafjalnym znów ów bogaty kupiec, a obok niego kłęczała — anielska postać Jadwisia.

Ojciec znalazł dziecko — a Dobry Pasterz zgubił owieczką swoją...!

przejść 882 041 w roku przeszłego roku przed
„Lud katolicki“ Kraków, i bez opłaty na-
dać na pocztę.

ZWRACAMY UWAGĘ Szan. Czytelników
naszych na artykuł pt. „Chleba“ p. J. Lorenza,
wybitnego znawcy potrzeb gospodarczych na-
szego ludu polskiego, którego pozyskaliśmy jako
współpracownika redakcji na Nowy Rok 1922.

MILJONOWKA. Na ostatnim ciągnięciu
miljonówki wygrana padła na nr. 3,066.100
sprzedany przez konsulat polski w Paryżu.

PODWYŻSZENIE AKCYZY OD ZAPALEK.
„Dziennik ustaw“ ogłasza rozporządzenie no-
we o zwiększeniu akcyzy od zapalek i zapal-
niczek. Od pudełka zapalek wynosi ono 2 Mk.,
od zapalniczek 50 Mk. Rozporządzenie obowią-
zuje na terenie b. zaboru austriackiego i b.
zaboru rosyjskiego.

ZWIĄZEK TEATRÓW I CHORÓW WŁOŚC.
Przedziera od 16 do 28 stycznia 1922 we Lwo-
wie kurs dramatyczny dla wyszkolenia kier-
owników teatrów włośc. Zgłoszenia wnosić na-
leży do biura Związku (Lwów, ul. Mickiewicza
26), które udziela również bliższych informacji.
Uczestnikom kursu zapewnia Związek powie-
szenie i pewne udogodnienia aprowizacyjne.

ZYCIE DLA MATKI. Przed paru dniami
w godzinach rannych ulicami Krakowa wiodła-
ceni w stronę cmentarza szła nieduża gromad-
ka ludzi wiejskich. Wyprzedzała ją fura, na
której wpuszczona w siano leżała mała tru-
mienka obasypana kwiatami. Niewielki ten or-
szak wywarł nadzwyczaj smutne wrażenie.
W trumnie spoczywało ciało 12-letniego chłop-
ca z przedmieścia Krakowa. — Noc z 11 na 12
bm. była dla zmarłego chłopczyka ostatnią.
Wypędziła go z domu późną nocą choroba ma-
tki jako najstarszego z dzieci wysłano go po
lekarstwo do miasta. Niedostatecznie ubrany
pędził co żywo przy wznagającym się mrozie,
smagany lodowatymi podmuchami wichru.
W powrotnej drodze nie wytrzymały sily wną-
tłego organizmu — upadł na ziemię, by więcej
nie powstać. Rano następnego dnia znalezio-
no go na ulicy zamartwieżonego, trzymającego
kurczowo w zeszytniałych rączkach fiaskę z
lekarstwem. — Biedny chłopczyzna oddał ży-
cie dla matki.

BIURO KANADYJSKIE W WARSZAWIE.
Rząd kanadyjski postanowił otworzyć w War-
szawie biuro, w którym kwalifikować będą emi-
grantów na wyjazd do Kanady. Bez tej kuali-
fikacji nikt nie będzie mógł jechać. Poza tem
każdy kandydat na emigranta do Kanady bę-
dzie musiał mieć dokument, że wzywa go do
tego kraju ktoś z jego znajomych, już tam za-
mieszkały, albo że został kontraktem jako
robotnik rolny.

ODZNACZENIE PADEREWSKIEGO. Rząd
francuski nadał Paderewskiemu Wielki Krzyż
Francuskiej Legii Honorowej w uznaniu zasług,
położonych przez niego w czasie wojny w Sta-
nach Zjednoczonych. Paderewski bowiem sku-
pił do wspólnego działania wielką rzeszę Pola-
ków mieszkających w Ameryce, przy których
pomocy jedynie powstać mogła polska armja
we Francji. Odznaczenie to zostało wysłane
przez osobnego kurjera do Waszyngtonu, gdzie
ją w ręczy Paderewskiemu marszałek Foch.

BRATOBÓJSTWO. Przed sądem przysię-
głych we Lwowie odbyła się rozprawa przeciw
20-letniemu Janowi Kocurovi z Dziewięcierz
w pow. rawskim, który zamordował brata
swego, Michała. Jako powód tego ohydne-
go czynu podał oskarżony nienawiść do brata za
to, że ten wrociwszy z niewoli rosyjskiej, oż-
nił się i osiadł w domu swego ojca, podczas
gdy obwiniony chciał, by brat „ożenił się na
inną wieś“ a jemu w domu ojca zostawił miej-
sce na założenie swej rodziny. Skazano go na
dziesięć lat ciężkiego więzienia.

ARESTOWANIE SPEKULANTA. Policja
aresztowała w Chrzanowie kupca wiedeńskie-
go niejakiemu Samuela Schwartza, w chwili,
gdy uładował wywieźć zagranicę 40 tysięcy do-
larów, 345 tysięcy koron czeskich i 99 tysięcy
marek niemieckich, wartości ogólnej 160 miljo-
nów marek polskich. Pieniądze te znalezione
u Schwartza zaszyte w pałę. Arestowany
był jednym z potentatów krakowskiej czarnej
 giełdy i już od dłuższego czasu zajmował się
wywożeniem zagranicę walut obcych. Aresztowa-
nie jego wywarło przynębiające wrażenie
na spekulantów krakowskich, których część
poniosła znaczne straty wskutek aresztowania
Schwartza.

WYBUCH GAZU ZIEMNEGO. W Męcinie
pod Jedliczem natrafiono w głębokości około
900 m. na wybuch gazu ziemnego, wynoszą-
cego na dobę 60.000 m. sześciennych, to zna-
czy równo z produkcją, wynoszącą 10 wa-
gonów węgla dziennie. Ponieważ w zagłębiu
krócieńskim fabryki, kotły, piece kuchenne
i pokojowe są opalane gazem, przeto nowy
szyb gazowy dla całej okolicy ma ogromne
znaczenie ze względu na taniość opalu. —
W okolicy tej powstał szereg nowych fabryk.
Dalsze szyby koło Męcinki są w wierceniu.
Geolodzy przewidują tam wszędzie tereny ga-
zowe, będące nowym źródłem bogactwa krajo-
wego, dającego pożytek wielu gałęziom prze-
mysłu Boemie dotąd produkcja gazu wynosi
tam 10 milionów metrów sześciennych.

ZNOWU ŚMIERĆ PO WYPICIU WÓDKI. —
W Poznaniu zaszedł wypadek nagłej śmierci
po wypiciu wódki przez kupca Rychlicza i je-
go żony. Stwierdzono, że wódka zawierała al-
kohol metylowy.

**NOWY WYBUCH W FABRYCE NIEMIE-
CKIEJ.** W fabryce dynamitu w obozarze Saary,
w miejscowości Dillingen, zdarzyła się przed
kilku dniami straszna katastrofa. W jednym
z zabudowań fabrycznych powstał pożar, któ-
ry spowodował eksplozję dynamitu. Eksplozja
spowodowała ogromne spustoszenie w mia-
steczku, jak i w okolicy. 100 robotników zgi-
nęło.

ŚCIĘTY TOPOREM. We środę 7 bm. wyko-
nano w Gdańsku wyrok śmierci przez ścięcie
toporem na robotniku rolnym Lenzu, który
popenił morderstwo rabunkowe. Senat gdański
odrzucił prośbę o ulaskawienie. Egzekucji do-
konał kat sprowadzony z Wrocławia.

DZUMA W PARYŻU. W Paryżu zdarzyły się
dnia 9 bm. trzy wypadki dzumy. Dżuma zo-
stała zawleczona przez szczyr.

TRZĘSIENIE ZIEMI W TOKIO. Ambasador
japoński w Paryżu donosił o olbrzymim trzę-
sieniu ziemi w Tokio. Jest wielu zabitych i ran-
nych, domy zniszczone.

Odpowiedzi Redakcji.

Kazimierz Szymański, Gdańsk. Prosimy o ar-
tykuły prozą. Wierszy mamy za dużo. P. Teofila
Porgonówna, Albigowa. Odnosny artykuł był
zamieszczony w „Głosie Narodu“ z dnia 14-go
grudnia b. r. l. 284. Sprawy przedstawiłem na-
szym postom; może da się co zrobić choć nie
zaraz, to później. Dlatego też za kilka tygodni
jeszcze raz tę sprawę publicznie poruszymy.
Ogłoszenie w dziale inseratów zamieszczamy ze
względów na ważność sprawy bezinteresownie.
Zaucha Anna, Rzędzin koło Tarnowa. Kurs sży-
cia można odbyć u byle dobrej szwaczki. —
Fr. Janas, Porzyce. W sprawie robót we
Francji proszę się zwrócić do Biura pośred-
nictwa pracy w Krakowie, ul. Podzamcze. Zdaje
się, że mogą wyjeżdżać tylko ci, co są z rocz-
nika 1901 z grupą C., ale dla pewności trzeba
się zapytać w starostwie u komisarza dla spraw
wojskowych. Józef Dyduch, Gazet, które do nas
przychodzą nie możemy nikomu posyłać, bo są
nam potrzebne. Prenumerata kwartalna wynosi
obecnie 390 Mk. z dodatkiem ilustrowanym, a
200 Mk. bez dodatku. Nadesłane nam 10 marek
niemieckich zapisaliśmy na konto prenumeraty
w kwocie 150 Mk. polskich. Józef Kapuściński,
Lipniki. Jeden udział do Spółki wynosi tysiąc
marek. Przyjmujemy tylko gotówkę, ewentual-
nie w dwu ratach. Za pozdrowienie dziękujemy.
Jabłoński Trochę skróciłmy. Gdyby nie na-
stała zmiana, trzeba dać znać do wyższej in-
stancji. Fr. Rykowiec, Sieniechów. Na roboty
mogą wyjechać ci z roczników 1893 do 1901,
którzy mają grupę C. Za ogłoszenie zgubionych
dokumentów należy się zapłata 250 Mk., może-
my Wam zniżić jako naszym Czytelnikom na
200 Mk. Sprawa, którą nam Pan opisuje, jest
bardzo smutna i godna napiętnowania, zwłasz-
cza jeśli chodzi o tego nieuczciwego lajdaka,
który stał się powodem tej zbrodni. Jednakże
takiej korespondencji nie można umieścić, aż
dopiero po wyroku sądowym. Józef Stachurski,
Zaleszany. Intrzygi żydowskie zrobiły już w Pol-
sce dużo zamieszania i szkody dla narodu. Wie-
lu ludzi, którzy się żydom dobrze dali we znaki,
musieli przez intrzygi żydowskie usunąć się z ży-
cia publicznego. Ufać trzeba, że nie na długo.
Artykuł nam nadesłany zamieścimy w miarę
miejsca. Fr. Słwiński. List odesłałmy naszym

posłań do Warszawy, na ręce prezesa klubu
S. K. L. p. Dra. Matakiewicza, Wiktorja Kruk,
Głogoczów. Za tak piękne życzenia bardzo
dziękujemy. O zapomogę po mezu trzeba wnieść
podanie do starostwa. Powinni Wam co przy-
znać Romanowski Jan. Za sprawozdania dzie-
kujemy. Doskonała. Pamiętajcie, że nie wiel-
kiego nie powstaje w jednym dniu, ale za to,
gdy powstanie, to wieki tego nie zburzą. Oczęść!
Napierasz Wojciech. Umieścimy w miarę miej-
sca w jednym z numerów styczniowych. Rodzi-
com z Czarnej. Sprawa istotnie godna napiętno-
wania. Podniesimy ją publicznie w najbliższym
czasie. Ludwik Sroka, Hjulby, Nyberg, Danja.
Odebrałmy i dziękujemy. Bardzo nas cieszy,
że się Panu gazeta nasza podoba. Prosimy ją
rozszerzać między znajomymi. Wszystkim Bra-
ciom naszym w Danji życzenia „Wesołych
Świąt“. Uzasadnik wiecu w Ropczycach. Tro-
chę za długie, ale umieścimy. Ks. J. Dyba.
Artykuł będzie w najbliższym numerze. Mo-
żeby co do tego faktu o samowolnem podwyż-
szeniu opłat telegraficznych dało się zebrać
wiadomości w nast. kierunku:
Władysław Rzeszotko, Krasne, Bieleszki
Lwów. Rzesza nie może być
prezysłać. Jakich nadwyżek
nie może być i na
nie odpowiada

Odpowiedzi Administracji.

Antoni Rzeszotko. Prenumeratę do końca ro-
ku otrzymaliśmy — dziękujemy. Prosimy o la-
skawe podanie nam, koby wiedział gdzie obec-
nie przebywa ks. Stefan Grabowski z Jarosła-
wem (szpital załogi). Urząd parafjalny w Porąb-
ce przesyła nam czekiem 480 Mk. — ale w ja-
kiej Porąbce — bo mamy kilka Porąbek —
prosimy ten Urząd o łaskawe wyjaśnienie. Adam
Burek, Gromiec. Do końca b. r. należy dopła-
cić 240 Mk. Piotr i Rafał Bobak, Szywałd.
Prenumerata wyrównana. Józef Koziolec, Kros-
cienko. Na rok 1922 zostało 600 Mk. Antoni
Wójtowicz, Humniska. Do końca b. r. dopłacić
70 Mk. Jan Pactwa w Chełmku. Prenumerata
wyrównana do końca b. r. Tomasz Lis, Turka.
Do L. kwartału na rok 1922 dopłacić należy
40 Mk. Józef Mroczka, Kożuchów. Do końca
b. r. należy dopłacić 20 Mk. Wiktorja Kurek,
Głogoczów. Do końca roku należy dopłacić
400 Mk. — za L. kwartał 1922 — 390 Mk.

Składki.

Na fundusz prasowy skłóżyli: Ks. Józef Smo-
ka 600 Mk; Stanisław Dyba 100 Mk; Związek
Kaplanów z pow. N. Sadeckiego „Unitas“
40.000 Mk; Urząd parafjalny Babice 150 Mk;
Franciszek Machnej 50 Mk; Ks. Jan Wcisło
1.000 Mk; Franciszek Mięso 100 Mk; Dr. Ed-
ward Scheyer ze Starego Sacza 1.000 Mk; Anna
Czulak 100 Mk; N. N. 100 Mk; S. Marja od Dzie-
ciątka Jezus, Wadowice 1.000 Mk.

Na fundusz organizacyjny: Ks. Julian Migda-
łek 1.000 Mk; Józefa Kuk ze Sukmanina 200 Mk.

Na spalony kościół w Houlatycach: Pindelski
z Wadowic 100 Mk; Lysiński Albert 400 Mk;
Ks. Ignacy Konieczny 100 Mk; Aniela Glińska
100 Mk.

Na Kresy wschodnie: Makówka Piotr 500 Mk.

Na pogorzalców w Bielczy: Urząd parafjalny
w Wadowicach górnych 5.078 Mk.

Za dział ogłoszeń Redakcja nie przyjmuje
odpowiedzialności.

NA CHWAŁĘ BOŻĄ.

medytownik dla młodzieży. Cena egzemplarza
oprawnego w piótno angielskie wynosi razem
z przesyłką pocztową na gorszym papierze 160
Mk., na lepszym 210 Mk. Zamówienia przyjmuje
ks. Ignacy Chwirut, Lwów, Czarnieckiego 82.

POSZUKUJĘ POSADY odpowiedniej, znam
się na gospodarstwie i na każdej robocie, mo-
gę być i do koni. Najchętniej u księdza. Wa-
runki skromne. Franciszek Hajduk, Zbyszyca,
pow. Nowy Sącz. L. 862.

INTELLIGENTNA WDOWA po urzędniku ko-
lejowym, lat 33, obejmie chętnie posadę go-
spodyni w lepszym domu (i to z całym urząd-
zeniem kuchennym), najchętniej u Księdza. —
Aleksandra Żurawska, u p. Józefy Schneider
w Monasterzyskach, pow. Buczac. L. 833.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę demobilizacyjną wystawioną przez P. K. U. 52 w Złoczowie na imię Pawła Nieponia z Rzachowy. L. 861.

SPRZEDAM NUTY pisane (partytury) na 1, 2, 4 głosy, pieśni kościelne, świeckie, koledy, religijne, patriotyczne itp. Oddzielnie po 70 M., Msze lat. na temat 25 koled i inne po 300 M. Leśniak, organista w klasztorze Tuchów, Małopolska. L. 866.

JEST DO SPRZEDANIA 9 morgów pola i gospodarstwo całe (dwa domy, stajnia, stodoła i piwnica murowana) młyn kieratowy, nadto 2 morgi łąk i 2 morgi lasu do opalu, w Woli Lubieckiej, pow. Pilzno, tuż przy szkole, stacja kolej Tuchów. Wiadomość u Marji Podrazy w Woli Lubieckiej, p. Jodłowa. Sprzedaż za dolary. L. 860.

NA GWIAZDKĘ polecamy bardzo ładny utwór sceniczny w 3 odsłonach pt. „Zmartwychwstanie“. Autor znany przyjaciel ludu wiejskiego jakby z rozkazaniami Bożego przepowiedział cudowne wskrzeszenie Polski i opisał to gładkim wierszem. Rzecz jest obecnie na czasie i nadaje się na przedstawienia ludowe. — Nabyć ją można po cenie b. niskiej, bo po 150 M. za egzemplarz w każdej księgarni w Krakowie. — Administracja nasza ma również książkę tę na składzie.

Zarząd szkoły gospodyń w Albigowej

zawładania że może przyjąć jeszcze kilka uczennic na 11-to miesięczny kurs, który rozpocznie się 15 stycznia.

Warunki przyjęcia: ukończenie najmnie 15 lat życia i szkoły ludowej. Na pokrycie utrzymania obowiązane są uczennice uiścić:

- 110 kg. maki żytojej (pytel komiśny),
- 35 „ maki pszennej do gotowania,
- 35 „ kaszy,
- 20 „ fasoli lub grochu,
- 18 „ tłuszczu,
- 300 „ „ziemiaków,
- 2 „ kopy jaj,
- 4 „ mydła.

To wszystko można uiścić ratami a także, zapłacić gotówką za wszystkie lub poszczególne prowianty: nadto na koszt opalu światła, mięsa, nabiału itp. 1000 Mp. miesięcznie płatnych kwartalnie z góry.

Podania o przyjęcie bez stempla należy wnieść zaraz do Zarządu szkoły Albigowa p. 1. z dołączeniem świadectwa moralności szkolnego i zdrowia.

DOM ROLNICZY

Zarządwo Profrójewskiej Fabryki Maszyn Rolniczych
F. WICHTERLEGO

NOWY SĄCZ — ul. Hoffmanowej L. 1.
naprzeciw sądu

poleca: Kieraty kryte 1 i 2 konne Wichterlego 7 Z. 1. Młocarnie kieratowe z wytrząaczami i sitem na kółkach przewozowych, stalne 1 M. R. 18, Wichterlego. Młocarnie ręczne L. M. K. Wichterlego. — Przystawki uniwersalne. — Kompletne garnitury młocarniane z pasami skórzanymi Wichterlego. — Miarki do czyszczenia zboża krajowe. — Sieczkarnie ręczne i kiera owe.

UWAGA: Ceników nie wysyłamy. Zaraz zamówić i zadatkować, bo zapasy na wyczerpaniu.

ZGUBIONE DOKUMENTY wojskowe na nazwisko Świec Jan plutonowy z Wal-Rudy, unieważniam. L. 867.

TU NIEMA WSTYDU — lecz ratować siebie, żonę i dziecko! Bo gdy na podbrzuszu wypęknie guła, a czasami twarda i bolesna — i może te wnętrzności już się oberwały aż na dół, — to jednak człowiek się uratuje, gdy się zaopatrzy dobrym bandażem rupturowym od L. Polaczka w Samborze 26. — Zamawiając bandaż przez pocztę, należy podać, z której strony, jak wielkie, wiek, pleć, zatrudnienie. Czy opadło już w dół, oraz miarę nitką lub w centymetrach wokół ciała przez klęby czyli biodra.

TKALNIA MECHANICZNA „DZWON“

w Przemysłu, Dekerta 51, 5a (boczna Strycharckiej)
podjęła ruch w całej pełni.

Wyrabia, sprzedaje i wymienia surowce jak: len, konopie i kląki, materiały trwale najlepszej jakości n. p. płótno, czajki, obrusy, ręczniki, caastki, ściarki itp. Cenniki i próbki wysyła się na żądanie darmo i opłatnie.

Przyjmuje się też agentów.

Kalendarz Polski na r. 1922,

zawiera: Wiadomości o Polsce, Konstytucję Państwa, wiele artykułów pouczających i opowiadań z obrazkami, poradnik kucharski, spis jarmarków i t. d. Do każdego dodany jest pięknie kolorowany obraz Matki Boskiej. Cena z przesyłką pocztową 230 Mk. przy 10 egzemplarzach 290 Mk., przy 25 egz. 180 M. Obraz osobno z przesyłką 50 Mk.

Adres: Ks. Ignacy Chwirnt. Lwów, ulica Czarnieckiego L. 32 819

WEDLE POLECEŃ LEKARSKICH NAJIDEALNIEJSZYM ŚRODKIEM PRZECIW

Do nabycia tylko w oryginalnych butelkach we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

atakom podagrzyz y a, ischiaz, reumatyzmowi mięśni, stawów, narwet ólom, bólom, krzyżów, migrenie, kłuciu w bokach, porażeniom

„SAPONENTHOL“ MATULI

Fabryka: EUG. MATULA N. z ogr. ody. W KRAKOWIE, UL. HELCŁÓW L. 17.

Stosowany od wielu lat w szpitalach z najlepszym skutkiem.

Już wyszedł z druku

ROLNICY!

Już wyszedł z druku

KALENDARZ ROLNICZY

NA ROK 1922.

Nakładem Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego.

Zawiera bogatą treść ze wszystkich dziedzin gospodarstwa wiejskiego, liczne wskazówki i ilustracje.

CENA 300 Mkp. WRAZ Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ.

Wysyła się za zaliczką. — Adresować:

Małopolskie Towarzystwo Rolnicze, Kraków, pl. Szczepański 8.

W ADMINISTRACJI

„LUDU KATOLICKIEGO“

są do nabycia następujące książeczki:

- 1) „Lazik“, W. Deszczakowskiej cena 100 M.
- 2) Kościół i cudowny obraz Najśw. Panny w Okulicach, X. Szoldzkiego, cena 100 Mk.
- 3) Męczennicy kartagińscy, obraz w 5 odsłonach X. Jędrysa, cena 100 Mk.
- 4) Wanda, dramat legendarny w 3 aktach cena 100 Mk.
- 5) Pod Młochowem, obraz z powstania 1863 r. X. J., cena 100 Mk.
- 6) Zmartwychwstanie, utwór sceniczny w 3 aktach, napisał wierszem J. Lorenz, cena 150 Mk.
- 7) Kalendarz Polski na rok 1922, cena 230 Mk.
- 8) Rok Chrystusowy w pieśniach, cena 150 Mk.

WAŻNE DLA P. T. ROLNIKÓW, WŁAŚCICIELI ZIEMSKICH ORAZ PRZEDSIĘBIORSTW BUDOWLANYCH

FIRMA PROTOKUŁOWANA **A. BODUCH** ŻYWIEC, Rynek L. 22. MAŁOPOLSKA

poleca ze swych składów w miarę zapasów tylko wagonowo posyłki na nadchodzący sezon wiosenny. Z działu nawozów sztucznych: 1. Superfosfat kostny, mączkę kościaną, siarczan amonowy, thomasynę oryginalną, żuźle Martina, sole potasowe wysokie procentowe kajnit, wapno nawozowe.

2. Produkty rolnicze: ziemniaki z ostatniego zbioru rychliki, późniejsze, pasza kukurudziana, groch, fasola i wszelkie zboża, które są we wolnym handlu.

3. Dział budowlany: Najlepszej jakości dachówkę ogniotrwałą, ASBIT, WIEK, ZENIT, zamawiającym wysyłam na żądanie fachowych pokrywaczy, wapno budowlane cement portlandzki

4. Dział nasion: Koniczynę czerwoną i szwedzką, tymothkę, buraki żółte i czerwone i inne nasiona polecam z szybką dostawą.

Dostawę skutecznie się odwrotnie tylko hurtownie, Chrześcijańskim Spółkom, Kooperatywom, Kółkom Rolniczym oraz wprost producentom, przy większych zamówieniach amówny rabat. 864